Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Unpublished

CYHOEDDIAD, DOGFENNU

Cynllun Gostyngiadau'r Dreth Gyngor: adroddiad blynyddol 2023 i 2024

Crynodeb o faint o aelwydydd a gafodd gymorth gan y cynllun.

Cyhoeddwyd gyntaf: 19 Gorffennaf 2024

Diweddarwyd ddiwethaf: 19 Gorffennaf 2024

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-gostyngiadaur-dreth-gyngor-adroddiad-blynyddol-2023-i-2024-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybodaeth am **hawlfraint**.

Cynnwys

Crynodeb gweithredol

Y prif ffigurau

Cefndir

Y Cynllun Gostyngiadau yng Nghymru

Tueddiadau a Phatrymau

Meysydd disgresiwn lleol

Apelio

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-gostyngiadaur-dreth-gyngor-adroddiad-blynyddol-2023-i-2024-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybodaeth am **hawlfraint**.

Crynodeb gweithredol

Ar 1 Ebrill 2013, cafodd Budd-dal y Dreth Gyngor yng Nghymru ei ddisodli gan Gynllun Gostyngiadau'r Dreth Gyngor (y Cynllun Gostyngiadau), a chafodd aelwydydd cymwys eu trosglwyddo'n awtomatig i'r cynllun newydd. Roedd Rheoliadau Cynllun Gostyngiadau'r Dreth Gyngor yn seiliedig i raddau helaeth ar yr hen reolau ar gyfer Budd-dal y Dreth Gyngor. Roedd hyn yn sicrhau bod aelwydydd yn cadw eu hawl i gael cymorth i gyflawni eu hatebolrwydd i dalu'r dreth gyngor. Rydym wedi diwygio'r Rheoliadau gwreiddiol bob blwyddyn ers hynny er mwyn cynnal yr hawliau hyn.

Rhoesom £244 miliwn i awdurdodau lleol ar gyfer blwyddyn ariannol 2013 i 2014 i’w galluogi i roi’r cymorth llawn y mae gan bob aelwyd gymwys yr hawl i’w gael. Rydym wedi cynnal y trefniadau ariannu hyn bob blwyddyn ers hynny.

Mae'r Adroddiad Blynyddol hwn yn rhoi’r wybodaeth ddiweddaraf am roi Cynllun Gostyngiadau'r Dreth Gyngor ar waith yng Nghymru rhwng mis Ebrill 2023 a mis Mawrth 2024. Mae hyn yn helpu i sicrhau tryloywder mewn maes y mae cyllid sylweddol yn parhau i gael ei ddyrannu iddo.

Y prif ffigurau

- Roedd 258,685 o aelwydydd yng Nghymru yn cael gostyngiad yn y dreth gyngor ym mis Mawrth 2024, o'i gymharu â 260,912 ym mis Mawrth 2023, sy'n lleihad o 2,227 o achosion (0.9%).

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.
Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-gostyngiadaur-dreth-gyngor-adroddiad-blynyddol-2023-i-2024-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.
Gwybodaeth am **hawlfraint**.

- Tua £301.1 miliwn oedd cyfanswm gwerth y gostyngiadau a roddwyd drwy'r Cynllun Gostyngiadau yng Nghymru rhwng 2023 a 2024, o'i gymharu â £287.2 miliwn yn y flwyddyn ariannol flaenorol, sy'n gynnydd o oddeutu £13.9 miliwn (4.6%).
- Roedd 101,563 o aelwydydd pensiynwyr yng Nghymru yn cael gostyngiad yn y dreth gyngor ym mis Mawrth 2024, o'i gymharu â 102,526 ym mis Mawrth 2023. Mae hyn yn golygu bod llwyth achosion pensiynwyr yn cynnwys 963 yn llai o achosion (0.9 %).
- Roedd 157,122 o aelwydydd oedran gweithio yng Nghymru yn cael gostyngiad yn y dreth gyngor ym mis Mawrth 2024, o'i gymharu â 158,386 ym mis Mawrth 2023, sy'n lleihad o 1,264 o achosion (0.8%).
- O blith y 258,685 o aelwydydd yng Nghymru a oedd yn cael gostyngiad, nid oedd 214,434 (82.9%) yn talu unrhyw dreth gyngor o gwbl.
- Ym mis Mawrth 2024, roedd 42% o'r aelwydydd a oedd yn cael gostyngiad yn achosion wedi'u pasbortio, ac 18% yn achosion safonol heb eu pasbortio. Roedd 40% o aelwydydd a gafodd ostyngiad yn y dreth gyngor yn derbyn Credyd Cynhwysol.
- Roedd 85.1% o'r aelwydydd a oedd yn cael gostyngiad yn y dreth gyngor yn byw mewn eiddo ym mandiau A i C ym mis Mawrth 2024.
- Cafodd Tribiwnlys Prisio Cymru 26 apêl newydd yn ymwneud â'r Cynllun Gostyngiadau rhwng mis Ebrill 2023 a mis Mawrth 2024, o'i gymharu â 19 yn y flwyddyn ariannol flaenorol.

Cefndir

Yn yr Adolygiad o Wariant yn 2010, cyhoeddodd Llywodraeth y Deyrnas Unedig

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.
Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-gostyngiadaur-dreth-gyngor-adroddiad-blynyddol-2023-i-2024-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.
Gwybodaeth am **hawlfraint**.

ei bwriad i ddiddymu Budd-dal y Dreth Gyngor. Trosglwyddodd y cyfrifoldeb i awdurdodau lleol yn Lloegr ddatblygu trefniadau newydd. Ar yr un pryd, cyhoeddodd gynlluniau i drosglwyddo cyllid i'r llywodraethau datganoledig yng Nghymru a'r Alban, gan ddisgwyl y bydden nhw'n sefydlu trefniadau newydd. Cafodd y cyllid i roi cymorth ar gyfer y dreth gyngor ei drosglwyddo o gyllidebau seiliedig ar alw i gyllidebau sefydlog, gan ei chwtogi 10%.

Ar 1 Ebrill 2013, cafodd Budd-dal y Dreth Gyngor yng Nghymru ei ddisodli gan y Cynllun Gostyngiadau. Cafodd aelwydydd cymwys eu trosglwyddo'n awtomatig i'r cynllun newydd. Roedd y rheoliadau a gyflwynwyd gennym yn 2013 yn seiliedig i raddau helaeth ar yr hen reolau ar gyfer Budd-dal y Dreth Gyngor i gynnal yr hawl i gymorth. Rhoddwyd rhywfaint o ddisgresiwn lleol i'r awdurdodau lleol hefyd, sy'n galluogi pob un ohonynt i ystyried anghenion a blaenoriaethau eu hardal leol.

Darparwyd £244 miliwn yn y setliad llywodraeth leol ar gyfer Cynllun Gostyngiadau'r Dreth Gyngor ar gyfer blwyddyn ariannol 2013 i 2014. Cafodd cyllideb sefydlog o £222 miliwn ei throsglwyddo gan Lywodraeth y DU. Rhoesom £22 miliwn ychwanegol i helpu awdurdodau lleol i barhau i roi'r cymorth llawn y mae gan bob aelwyd gymwys yr hawl i'w gael. Rydym wedi parhau i gynnal y trefniadau hyn bob blwyddyn ers hynny. Rydym hefyd wedi parhau i gynnal yr holl hawliau i gael cymorth o dan y cynllun. Mae newidiadau yn niferoedd llwythi achosion yn adlewyrchu newidiadau yn nifer yr aelwydydd sy'n ymgeisio ac yn bodloni'r meini prawf ar gyfer cymorth.

Mae'r Adroddiad Blynyddol hwn yn darparu data diwedd blwyddyn ar gyfer Cymru. Mae'n cynnwys llwythi gwaith a gwerth gostyngiadau rhwng mis Ebrill 2023 a mis Mawrth 2024 yn seiliedig ar ddata rheoli achosion. Mae hefyd yn

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.
Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-gostyngiadaur-dreth-gyngor-adroddiad-blynyddol-2023-i-2024-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.
Gwybodaeth am **hawlfraint**.

darparu dadansoddiad o'r tueddiadau a'r patrymau ers i Gynllun Gostyngiadau'r Dreth Gyngor gael ei gyflwyno. Mae'r holl ffigurau sy'n ymwneud â gwerth gostyngiadau wedi'u talgrynnu i'r £1,000 agosaf.

Mae Atodiad a yn darparu ystadegau ychwanegol ar gyfer y flwyddyn ariannol 2023 i 2024.

Y Cynllun Gostyngiadau yng Nghymru

Daw'r data o offeryn modelu a rhagamcanu sy'n tynnu allan gwybodaeth fanwl am achosion Cynllun Gostyngiadau'r Dreth Gyngor o systemau refeniw a budd-daliadau craidd awdurdodau lleol Cymru. Cymerir cipluniau o lwyth achosion Cynllun Gostyngiadau'r Dreth Gyngor yn fisol a defnyddir yr wybodaeth i amcangyfrif cyfanswm gwerth y gostyngiadau ar gyfer y flwyddyn. Mae'r wybodaeth yn rhoi manylion cyfanswm y llwyth achosion ym mis Mawrth 2024 a gwerth y dyfarniadau a ddarparwyd yn y flwyddyn ariannol o fis Ebrill 2023 i fis Mawrth 2024. Mae llwyth achosion yn cyfeirio at aelwydydd yn hytrach nag unigolion. Mewn geiriau eraill, mae rhai achosion yn cyfeirio at unigolyn, ac achosion eraill yn cyfeirio at gwpl neu deulu.

Mae Tabl 1 yn dangos mai 258,685 oedd cyfanswm y llwyth achosion ym mis Mawrth 2024. Mae hyn yn cymharu â 260,912 ym mis Mawrth 2023. Felly, mae'r llwyth achosion wedi gostwng 2,227 o achosion (0.9%).

Mae llwyth achosion 18 o awdurdodau lleol wedi lleihau. Gwynedd welodd y gostyngiad canrannol mwyaf yn y llwyth achosion (4.2%).

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.
Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-gostyngiadaur-dreth-gyngor-adroddiad-blynyddol-2023-i-2024-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.
Gwybodaeth am **hawlfraint**.

Gwelodd pedwar awdurdod lleol gynnydd mewn llwyth achosion gyda'r cynnydd canrannol mwyaf yn Abertawe (2.5%).

Tabl 1: Llwyth Achosion y Cynllun Gostyngiadau yng Nghymru

Awdurdod lleol	Mawrth 2023	Mawrth 2024	% y newid
Ynys Môn	5,557	5,524	-0.6
Gwynedd	8,449	8,091	-4.2
Conwy	9,742	9,586	-1.6
Sir Ddinbych	8,968	8,786	-2.0
Sir y Fflint	10,231	10,221	-0.1
Wrecsam	11,006	11,057	0.5
Powys	9,065	8,994	-0.8
Ceredigion	5,278	5,152	-2.4
Sir Benfro	9,169	8,960	-2.3

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.
Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-gostyngiadaur-dreth-gyngor-adroddiad-blynyddol-2023-i-2024-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.
Gwybodaeth am **hawlfraint**.

Awdurdod lleol	Mawrth 2023	Mawrth 2024	% y newid
Sir Gaerfyrddin	15,148	15,248	0.7
Abertawe	20,563	21,076	2.5
Castell-nedd Port Talbot	15,719	15,439	-1.8
Pen-y-bont ar Ogwr	12,552	12,426	-1.0
Bro Morgannwg	9,071	8,951	-1.3
Rhondda Cynon Taf	23,544	23,398	-0.6
Merthyr Tudful	5,890	5,778	-1.9
Caerffili	15,965	16,034	0.4
Blaenau Gwent	8,426	8,269	-1.9
Torfaen	9,642	9,488	-1.6
Sir Fynwy	5,531	5,478	-1.0
Casnewydd	12,399	12,217	-1.5

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-gostyngiadaur-dreth-gyngor-adroddiad-blynyddol-2023-i-2024-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybodaeth am **hawlfraint**.

Awdurdod lleol	Mawrth 2023	Mawrth 2024	% y newid
Caerdydd	28,997	28,512	-1.7
Cymru	260,912	258,685	-0.9

Ffynhonnell: Datatank Connect

Gwerth y gostyngiad yw faint y mae’r atebolrwrwydd i dalu’r dreth gyngor wedi’i gostwng ar gyfer aelwydydd sy'n cael gostyngiad. Mae awdurdodau lleol yn cael arian i wneud iawn am yr incwm treth gyngor y byddent yn ei gael fel arall gan aelwydydd sy’n gymwys i gael cymorth ac sy’n gwneud cais amdano. Mae hynny’n golygu bod aelwydydd cymwys yn cael bil treth gyngor llai neu nad oes ganddynt unrhyw fil i’w dalu.

Cyfanswm gwerth y gostyngiadau a ddarparwyd i holl aelwydydd Cymru rhwng mis Ebrill 2023 a mis Mawrth 2024 oedd £301.1 miliwn, o'i gymharu â £287.2 miliwn yn y flwyddyn ariannol flaenorol. Mae hyn yn gynnydd o £13.9 miliwn (4.6%).

Bu cynnydd yng ngwerth y gostyngiadau a ddarparwyd ym mhob awdurdod lleol. Yn Abertawe a Chaerffili oedd y cynnydd mwyaf (7.5%), ac yng Ngwynedd oedd y cynnydd lleiaf (1%). Mae Tabl 2 yn dangos ffigurau ar gyfer cyfanswm gwerth y gostyngiadau yn ôl awdurdod lleol.

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.
Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-gostyngiadaur-dreth-gyngor-adroddiad-blynyddol-2023-i-2024-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.
Gwybodaeth am **hawlfraint**.

Tabl 2: Cyfanswm gwerth dyfarniadau’r Cynllun Gostyngiadau yng Nghymru

Awdurdod lleol	Cyfanswm 2022 i 2023 (£ mil)	Cyfanswm 2023 i 2024 (£ mil)	% y newid
Ynys Môn	6,124	6,264	2.2
Gwynedd	9,592	9,692	1.0
Conwy	10,885	11,706	7.0
Sir Ddinbych	10,464	10,724	2.4
Sir y Fflint	11,654	12,275	5.1
Wrecsam	11,634	12,433	6.4
Powys	10,624	11,146	4.7
Ceredigion	6,136	6,414	4.3
Sir Benfro	9,353	9,819	4.7
Sir Gaerfyrddin	16,774	18,103	7.3

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.
Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-gostyngiadaur-dreth-gyngor-adroddiad-blynyddol-2023-i-2024-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.
Gwybodaeth am **hawlfraint**.

Awdurdod lleol	Cyfanswm 2022 i 2023 (£ mil)	Cyfanswm 2023 i 2024 (£ mil)	% y newid
Abertawe	22,026	23,812	7.5
Castell-nedd Port Talbot	18,021	18,636	3.3
Pen-y-bont ar Ogwr	14,823	15,450	4.1
Bro Morgannwg	10,879	11,394	4.5
Rhondda Cynon Taf	24,269	25,233	3.8
Merthyr Tudful	6,514	6,753	3.5
Caerffili	15,097	16,318	7.5
Blaenau Gwent	9,484	9,712	2.3
Torfaen	10,072	10,264	1.9
Sir Fynwy	7,082	7,389	4.1
Casnewydd	12,250	13,055	6.2

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.
Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-gostyngiadaur-dreth-gyngor-adroddiad-blynyddol-2023-i-2024-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.
Gwybodaeth am **hawlfraint**.

Awdurdod lleol	Cyfanswm 2022 i 2023 (£ mil)	Cyfanswm 2023 i 2024 (£ mil)	% y newid
Caerdydd	33,456	34,529	3.1
Cymru	287,213	301,121	4.6

Ffynhonnell: Datatank Connect

Bydd cyfanswm gwerth y gostyngiadau a ddarperir yn cael eu heffeithio gan godiadau blynyddol yn y dreth gyngor ym mhob awdurdod lleol.

Mae Tabl 3 yn rhoi gwybodaeth am y cynnydd yn y dreth gyngor yn ôl awdurdod lleol ar gyfer blwyddyn ariannol 2023 i 2024.

Tabl 3: Cynnydd yn y dreth gyngor ar gyfer 2023 i 2024

Awdurdod lleol	Treth Gyngor Band D ar gyfartaledd 2023 i 2024 (£)	Cynnydd blynyddol (%)
Ynys Môn	1,825	5.0
Gwynedd	1,987	5.0
Conwy	1,964	8.9

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.
Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-gostyngiadaur-dreth-gyngor-adroddiad-blynyddol-2023-i-2024-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.
Gwybodaeth am **hawlfraint**.

Awdurdod lleol	Treth Gyngor Band D ar gyfartaledd 2023 i 2024 (£)	Cynnydd blynyddol (%)
Sir Ddinbych	1,928	4.0
Sir y Fflint	1,906	5.0
Wrecsam	1,843	5.8
Powys	1,913	5.5
Ceredigion	1,908	7.4
Sir Benfro	1,696	7.4
Sir Gaerfyrddin	1,909	7.2
Abertawe	1,894	6.2
Castell-nedd Port Talbot	2,112	5.0
Pen-y-bont ar Ogwr	2,052	5.2
Bro Morgannwg	1,844	5.3

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.
Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-gostyngiadaur-dreth-gyngor-adroddiad-blynyddol-2023-i-2024-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.
Gwybodaeth am **hawlfraint**.

Awdurdod lleol	Treth Gyngor Band D ar gyfartaledd 2023 i 2024 (£)	Cynnydd blynyddol (%)
Rhondda Cynon Taf	1,972	4.5
Merthyr Tudful	2,155	5.1
Caerffili	1,693	7.7
Blaenau Gwent	2,182	4.0
Torfaen	1,852	2.7
Sir Fynwy	1,960	6.1
Casnewydd	1,713	8.2
Caerdydd	1,716	4.6
Cymru	1,879	5.8

Ffynhonnell: Ffurflenni Gofyniad Cyllidebol oddi wrth awdurdodau lleol

Mae Tabl 4 yn dangos bod 18.3% o aelwydydd ar draws Cymru sy'n agored i dalu’r dreth gyngor yn cael gostyngiad ym mis Mawrth 2024.

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-gostyngiadaur-dreth-gyngor-adroddiad-blynyddol-2023-i-2024-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybodaeth am **hawlfraint**.

Mae'r ffigur hwn yn amrywio o un awdurdod lleol i’r llall. Gan Sir Fynwy y mae'r nifer lleiaf o achosion o ostyngiadau o'i gymharu â'r holl aelwydydd sy'n atebol i dalu’r dreth gyngor (12.8%), a Blaenau Gwent sydd â'r llwyth achosion mwyaf o'i gymharu â'r holl aelwydydd sy'n atebol i dalu’r dreth gyngor (25.7%).

Tabl 4: Achosion y Cynllun Gostyngiadau mewn cymhariaeth ag aelwydydd sy'n agored i dalu’r dreth gyngor

Awdurdod lleol	Nifer yr aelwydydd atebol 2023 i 2024 (a)	Llwyth achosion Cynllun Gostyngiadau'r Dreth Gyngor Mawrth 2024 (b)	Achosion o'u cymharu ag aelwyd atebol (%)
Ynys Môn	34,418	5,524	16.0
Gwynedd	57,191	8,091	14.1
Conwy	55,841	9,586	17.2
Sir Ddinbych	44,843	8,786	19.6
Sir y Fflint	68,908	10,221	14.8
Wrecsam	59,301	11,057	18.6

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-gostyngiadaur-dreth-gyngor-adroddiad-blynyddol-2023-i-2024-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybodaeth am **hawlfraint**.

Awdurdod lleol	Nifer yr aelwydydd atebol 2023 i 2024 (a)	Llwyth achosion Cynllun Gostyngiadau'r Dreth Gyngor Mawrth 2024 (b)	Achosion o'u cymharu ag aelwyd atebol (%)
Powys	64,030	8,994	14.0
Ceredigion	33,856	5,152	15.2
Sir Benfro	60,534	8,960	14.8
Sir Gaerfyrddin	86,996	15,248	17.5
Abertawe	108,010	21,076	19.5
Castell-nedd Port Talbot	64,619	15,439	23.9
Pen-y-bont ar Ogwr	64,775	12,426	19.2
Bro Morgannwg	59,881	8,951	14.9

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-gostyngiadaur-dreth-gyngor-adroddiad-blynyddol-2023-i-2024-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybodaeth am **hawlfraint**.

Awdurdod lleol	Nifer yr aelwydydd atebol 2023 i 2024 (a)	Llwyth achosion Cynllun Gostyngiadau'r Dreth Gyngor Mawrth 2024 (b)	Achosion o'u cymharu ag aelwyd atebol (%)
Rhondda Cynon Taf	106,730	23,398	21.9
Merthyr Tudful	26,835	5,778	21.5
Caerffili	78,346	16,034	20.5
Blaenau Gwent	32,153	8,269	25.7
Torfaen	42,111	9,488	22.5
Sir Fynwy	42,729	5,478	12.8
Casnewydd	68,602	12,217	17.8
Caerdydd	150,373	28,512	19.0
Cymru	1,411,082	258,685	18.3

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.
Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-gostyngiadaur-dreth-gyngor-adroddiad-blynyddol-2023-i-2024-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.
Gwybodaeth am **hawlfraint**.

(a) Ffynhonnell: Ffurflenni Anheddau sy'n Talu'r Dreth Gyngor (CT1) oddi wrth yr awdurdodau lleol
(b) Ffynhonnell: Datatank Connect

Tueddiadau a Phatrymau

Yn ogystal â ffigurau cyffredinol am lwyth achosion a gostyngiadau, mae'r arf modelu a rhagamcanu hefyd yn rhoi gwybodaeth gryno am nodweddion amrywiol yr aelwydydd sy'n cael gostyngiad y dreth gyngor.

Llwyth achosion cyffredinol

Mae Ffigur 1 yn dangos tuedd y llwyth achosion ers i Gynllun Gostyngiadau'r Dreth Gyngor gael ei gyflwyno ym mis Ebrill 2013.

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.
Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-gostyngiadaur-dreth-gyngor-adroddiad-blynyddol-2023-i-2024-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.
Gwybodaeth am **hawlfraint**.

Ffigur 1: Llwyth achosion CTRS yng Nghymru, Mai 2013 i Fawrth 2024

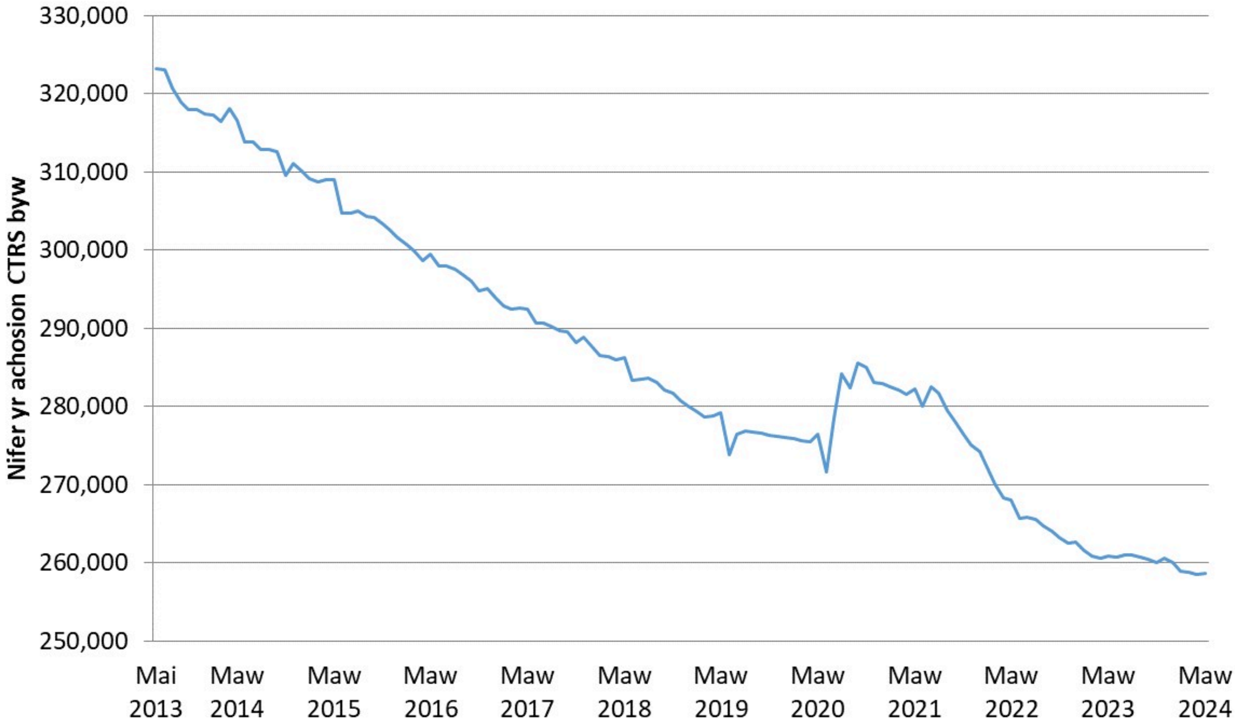

Rhwng mis Ebrill 2013 a dechrau mis Ebrill 2020 mae'r llwyth achosion wedi gostwng dros 50,000. Oherwydd effaith y pandemig, aeth y duedd hon i'r cyfeiriad arall dros dro yn ystod y cyfnod cyntaf o gyfyngiadau symud ac erbyn mis Awst 2020 roedd lefelau wedi cynyddu i 285,553, yr uchaf ers mis Tachwedd 2017. Dechreuodd y llwyth achosion ostwng wrth i'r cyfyngiadau gael eu llacio ac ym mis Mawrth 2024, 258,685 oedd cyfanswm y llwyth achosion. Mae hyn yn ostyngiad o 20% o'i gymharu â mis Mai 2013. Mae Tabl 5 yn dangos y gostyngiad yn ôl oedran gweithio ac aelwydydd oedran pensiwn.

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-gostyngiadaur-dreth-gyngor-adroddiad-blynyddol-2023-i-2024-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybodaeth am **hawlfraint**.

Tabl 5: Llwyth achosion y Cynlluniau Gostyngiadau rhwng mis Mai 2013 a mis Mawrth 2024

Aelwydydd	Mai 2013	Mawrth 2024	% y gostyngiad
Oedran gweithio	186,759	157,122	16%
Oedran pensiwn	135,204	101,563	25%
Cyfanswm	321,963	258,685	20%

Ers 2013 mae llwyth achosion cyffredinol aelwydydd pensiynwyr ledled Cymru wedi gostwng 25%. Gallai hyn fod yn rhannol oherwydd newidiadau yn oedran pensiwn y wladwriaeth ar gyfer dynion a menywod. Cynyddwyd yr oedran pensiwn i 66 ar gyfer dynion a menywod ym mis Hydref 2020. Mae'n bosibl hefyd y bu gostyngiad yng nghyfran y pensiynwyr sy'n cael gostyngiad yn y dreth gyngor am reswm arall. Gallai hyn, er enghraifft, gynnwys pensiynwyr newydd sydd ag incwm uwch sy'n fwy tebygol o fod yn berchen-feddianwyr ac yn llai tebygol o wneud cais am ostyngiad.

Mae Tabl A1 yn Atodiad A yn rhoi'r ffigurau misol ar gyfer y llwyth achosion byw ar gyfer y cyfnod rhwng mis Ebrill 2023 a mis Mawrth 2024 yn ôl awdurdod lleol. Mae'n rhoi dadansoddiad pellach yn ôl llwythi achosion oedran gweithio ac oedran pensiwn.

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.
Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-gostyngiadaur-dreth-gyngor-adroddiad-blynyddol-2023-i-2024-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.
Gwybodaeth am **hawlfraint**.

Llwyth achosion y Cynllun Gostyngiadau yn ôl oedran

Mae Ffigur 6 yn nodi canran yr aelwydydd sy'n cael Gostyngiad y Dreth Gyngor yn ôl grŵp oedran ac awdurdod lleol.

- Llwyth achosion cynllun gostyngiadau Caerdydd sydd â'r gyfran uchaf o aelwydydd oedran gweithio (68.3%) ac felly y gyfran isaf o aelwydydd oedran pensiwn (31.7%).
- Llwyth achosion cynllun gostyngiadau Gwynedd sydd â'r cyfrannau uchaf o aelwydydd pensiynwyr (47.8%) a'r cyfrannau isaf o aelwydydd oedran gweithio (52.2%).

Tabl 6: Cyfran yr aelwydydd sy'n cael gostyngiad y dreth gyngor yn ôl grŵp oedran ym mis Mawrth 2024

Awdurdod lleol	Llwyth Achosion Oedran Gweithio	Llwyth Achosion Oedran Pensiwn
Caerdydd	68.1%	31.9%
Casnewydd	64.2%	35.8%
Castell-nedd Port Talbot	63.4%	36.6%

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.
Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-gostyngiadaur-dreth-gyngor-adroddiad-blynyddol-2023-i-2024-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.
Gwybodaeth am **hawlfraint**.

Awdurdod lleol	Llwyth Achosion Oedran Gweithio	Llwyth Achosion Oedran Pensiwn
Rhondda Cynon Taf	63.2%	36.8%
Pen-y-bont ar Ogwr	62.8%	37.2%
Torfaen	62.6%	37.4%
Abertawe	62.3%	37.7%
Merthyr Tudful	62.1%	37.9%
Wrecsam	61.4%	38.6%
Blaenau Gwent	60.7%	39.3%
Bro Morgannwg	60.6%	39.4%
Caerffili	59.2%	40.8%
Ceredigion	58.6%	41.4%
Sir Gaerfyrddin	58.6%	41.4%

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.
Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-gostyngiadaur-dreth-gyngor-adroddiad-blynyddol-2023-i-2024-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.
Gwybodaeth am **hawlfraint**.

Awdurdod lleol	Llwyth Achosion Oedran Gweithio	Llwyth Achosion Oedran Pensiwn
Sir Ddinbych	57.2%	42.8%
Sir Fynwy	56.0%	44.0%
Conwy	55.5%	44.5%
Powys	55.0%	45.0%
Sir Benfro	54.9%	45.1%
Sir y Fflint	54.9%	45.1%
Ynys Môn	54.9%	45.1%
Gwynedd	52.2%	47.8%

Ffynhonnell: Datatank Connect

Mae Tabl A2 yn Atodiad A yn rhoi’r ffigurau ar gyfer y llwyth achosion gwirioneddol yn ôl grŵp oedran gan ddangos y newid canrannol rhwng mis Mawrth 2023 a mis Mawrth 2024.

Ym mis Mawrth 2024, roedd 157,122 o achosion oedran gweithio. Mae hyn yn

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.
Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-gostyngiadaur-dreth-gyngor-adroddiad-blynyddol-2023-i-2024-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.
Gwybodaeth am **hawlfraint**.

ostyngiad o 1,264 o achosion o’i gymharu â mis Mawrth 2023 (0.8%). Yng Ngwynedd yr oedd y gostyngiad mwyaf (5.7%), ac yn Abertawe oedd y cynnydd mwyaf (3.9%).

Roedd 101,563 o aelwydydd pensiynwyr yn cael gostyngiad yn y dreth gyngor ym mis Mawrth 2024 o'i gymharu â 102,526 ym mis Mawrth 2023. Mae hyn yn lleihad o 0.9%. Yng Ngwynedd oedd y lleihad mwyaf (2.6%), ac yn Nhorfaen oedd y cynnydd mwyaf (0.8%).

Llwyth achosion y Cynllun Gostyngiadau yn ôl gwerth y dyfarniad

Yn dibynnu ar eu hamgylchiadau, gall aelwydydd sy'n cael gostyngiad yng Nghymru fod â hawl i gael naill ai ddyfarniad Cynllun Gostyngiadau llawn pan fo eu hatebolrwydd i dalu’r dreth gyngor yn gostwng i sero, neu ddyfarniad rhannol pan fo rhwymedigaeth arnynt o hyd i dalu rhan o'u bil treth gyngor.

Yng Nghymru ym mis Mawrth 2024, cafodd 82.9% (214,434) o aelwydydd sy'n cael gostyngiad ddyfarniad llawn ac nid oeddent yn atebol i dalu unrhyw dreth gyngor. Ar draws awdurdodau lleol mae hyn yn amrywio o 76% o aelwydydd sy’n cael gostyngiad yn Sir Fynwy i 87.6% o aelwydydd sy’n cael gostyngiad yng Nghasnewydd.

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.
Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-gostyngiadaur-dreth-gyngor-adroddiad-blynyddol-2023-i-2024-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.
Gwybodaeth am **hawlfraint**.

Tabl 7: Canran yr aelwydydd sy'n cael gostyngiad yn y dreth gyngor a gafodd ddyfarniad llawn ym mis Mawrth 2024

Awdurdod lleol	Cyfanswm nifer y dyfarniadau	Dyfarniad CTR llawn	%
Ynys Môn	5,524	4,392	79.5
Gwynedd	8,091	6,582	81.3
Conwy	9,586	7,739	80.7
Sir Ddinbych	8,786	7,156	81.4
Sir y Fflint	10,221	8,033	78.6
Wrecsam	11,057	8,718	78.8
Powys	8,994	7,007	77.9
Ceredigion	5,152	4,107	79.7
Sir Benfro	8,960	7,498	83.7
Sir Gaerfyrddin	15,248	12,574	82.5

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.
Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-gostyngiadaur-dreth-gyngor-adroddiad-blynyddol-2023-i-2024-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.
Gwybodaeth am **hawlfraint**.

Awdurdod lleol	Cyfanswm nifer y dyfarniadau	Dyfarniad CTR llawn	%
Abertawe	21,076	18,116	86.0
Castell-nedd Port Talbot	15,439	12,966	84.0
Pen-y-bont ar Ogwr	12,426	10,017	80.6
Bro Morgannwg	8,951	7,282	81.4
Rhondda Cynon Taf	23,398	20,055	85.7
Merthyr Tudful	5,778	4,862	84.1
Caerffili	16,034	13,856	86.4
Blaenau Gwent	8,269	6,534	79.0
Torfaen	9,488	7,656	80.7
Sir Fynwy	5,478	4,162	76.0
Casnewydd	12,217	10,700	87.6
Caerdydd	28,512	24,422	85.7

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.
Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-gostyngiadaur-dreth-gyngor-adroddiad-blynyddol-2023-i-2024-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.
Gwybodaeth am **hawlfraint**.

Awdurdod lleol	Cyfanswm nifer y dyfarniadau	Dyfarniad CTR llawn	%
Cymru	258,685	214,434	82.9

Ffynhonnell: Datatank Connect

Llwyth achosion Cynllun Gostyngiadau yn ôl statws asesu

Os yw aelwyd yn cael Cymhorthdal Incwm, Lwfans Ceisio Gwaith yn Seiliedig ar Incwm (JSA), Lwfans Cyflogaeth a Chymorth yn Seiliedig ar Incwm (ESA) neu Gredyd Pensiwn (Credyd Gwarant), cyfeirir ati fel ‘achos wedi’i basbortio’. Mae hyn oherwydd y bydd ganddynt hawl i gael cymorth o 100% (llai unrhyw ddidyniadau perthnasol) pan asesir ar gyfer y Cynllun Gostyngiadau.

Os nad yw aelwyd yn cael unrhyw un o'r budd-daliadau hyn, neu os yw'n cael Credyd Cynhwysol, cyfeirir ati fel ‘achos heb ei basbortio’.

Mae Ffigur 2 yn nodi cyfran yr aelwydydd sy’n gymwys ar gyfer y Cynllun Gostyngiadau yn ôl statws asesu ers mis Mawrth 2019 ac mae'n dangos:

- Achosion wedi’u pasbortio oedd 42.1% o lwyth achosion y Cynllun Gostyngiadau ym mis Mawrth 2024. Mae hyn yn cymharu â 61% ym mis Mawrth 2019.
- Roedd achosion safonol heb eu pasbortio yn cyfrif am 18.0% o achosion y Cynllun Gostyngiadau ym mis Mawrth 2024, o'i gymharu â 27.2% ym mis

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.
Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-gostyngiadaur-dreth-gyngor-adroddiad-blynyddol-2023-i-2024-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.
Gwybodaeth am **hawlfraint**.

Mawrth 2019.

- Aelwydydd a oedd yn cael Credyd Cynhwysol oedd 39.9% o lwyth achosion cyffredinol gostyngiadau yn y dreth gyngor ym mis Mawrth 2024 o'i gymharu ag 11.7% yn 2019.

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-gostyngiadaur-dreth-gyngor-adroddiad-blynyddol-2023-i-2024-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybodaeth am **hawlfraint**.

Ffigur 2: Cyfran yr aelwydydd CTR yn ôl statws, Mawrth 2019 i Fawrth 2024

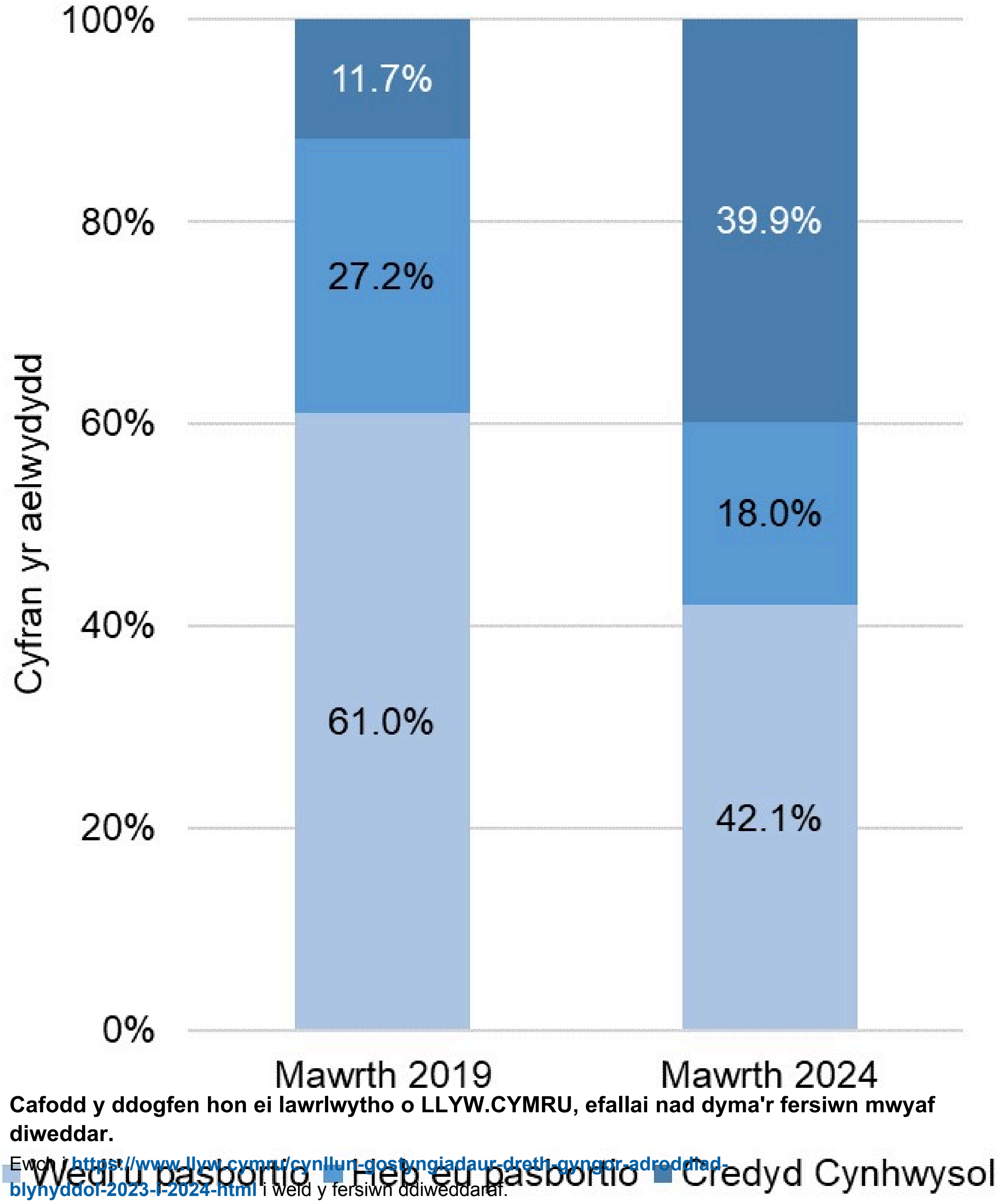

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-gostyngiadaur-dreth-gyngor-adroddiad-blynyddol-2023-i-2024-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybodaeth am **hawlfraint**.

Wrth i'r broses o gyflwyno Credyd Cynhwysol barhau, bydd disgwyl i gyfran yr achosion wedi’u pasbortio ac achosion safonol heb eu pasbortio barhau i ostwng, tra bydd disgwyl i gyfran yr achosion Credyd Cynhwysol barhau i gynyddu.

Mae tabl 8 yn dangos cyfran aelwydydd y Cynllun Gostyngiadau yn ôl statws ar gyfer pob awdurdod lleol ym mis Mawrth 2024. Mae'n dangos y canlynol:

- Yn Wrecsam, mae bron i 46% o aelwydydd y Cynllun Gostyngiadau yn cael Credyd Cynhwysol, gyda 35% o achosion yn cael budd-daliadau wedi’u pasbortio.
- Mewn cyferbyniad, yng Ngwynedd, mae 45% o aelwydydd sy’n cael gostyngiad yn y dreth gyngor yn derbyn budd-daliadau wedi’u pasbortio gyda dim ond 34% yn derbyn Credyd Cynhwysol.

Tabl 8: Canran aelwydydd y Cynllun Gostyngiadau yn ôl statws asesu, mis Mawrth 2024

Awdurdod lleol	Heb eu pasbortio	Wedi'u pasbortio	Credyd Cynhwysol
Wrecsam	18.7%	35.4%	45.9%
Torfaen	18.1%	37.3%	44.5%
Caerdydd	15.8%	39.9%	44.2%

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.
Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-gostyngiadaur-dreth-gyngor-adroddiad-blynyddol-2023-i-2024-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.
Gwybodaeth am **hawlfraint**.

Awdurdod lleol	Heb eu pasbortio	Wedi'u pasbortio	Credyd Cynhwysol
Casnewydd	14.8%	42.0%	43.2%
Pen-y-bont ar Ogwr	17.9%	40.6%	41.5%
Merthyr Tudful	15.5%	43.0%	41.4%
Castell-nedd Port Talbot	17.2%	41.7%	41.1%
Abertawe	15.2%	44.7%	40.1%
Rhondda Cynon Taf	16.8%	43.5%	39.7%
Blaenau Gwent	19.4%	41.5%	39.1%
Sir y Fflint	23.3%	38.0%	38.7%
Bro Morgannwg	19.6%	41.9%	38.6%
Sir Fynwy	21.7%	40.2%	38.1%
Sir Ddinbych	19.7%	42.3%	38.0%
Powys	21.8%	40.6%	37.6%

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.
Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-gostyngiadaur-dreth-gyngor-adroddiad-blynyddol-2023-i-2024-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.
Gwybodaeth am **hawlfraint**.

Awdurdod lleol	Heb eu pasbortio	Wedi'u pasbortio	Credyd Cynhwysol
Sir Gaerfyrddin	18.6%	43.8%	37.6%
Conwy	19.2%	43.4%	37.5%
Ceredigion	18.7%	44.2%	37.2%
Caerffili	17.3%	46.6%	36.0%
Ynys Môn	20.9%	43.1%	36.0%
Sir Benfro	19.1%	45.6%	35.3%
Gwynedd	20.6%	45.3%	34.1%

Ffynhonnell: Datatank Connect

Newidiadau i'r llwyth achosion yn ôl statws incwm

Yn ffigur 3 gwelir y newid mewn llwyth achosion yn ôl statws incwm rhwng Mawrth 2019 a Mawrth 2024. Mae'n dangos y canlynol:

- Mae achosion wedi'u pasbortio (JSA, ESA, Cymhorthdal Incwm a Chredyd Pensiwn) wedi gostwng 61,507 ers 2019.

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.
Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-gostyngiadaur-dreth-gyngor-adroddiad-blynyddol-2023-i-2024-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.
Gwybodaeth am **hawlfraint**.

- Bu gostyngiad o 29,430 (39%) yn nifer yr achosion safonol heb eu pasbortio.
- I'r gwrthwyneb, 103,193 oedd nifer yr achosion Credyd Cynhwysol ym mis Mawrth 2024, o'i gymharu â 32,773 ym mis Mawrth 2019, sef cynnydd o 215%.

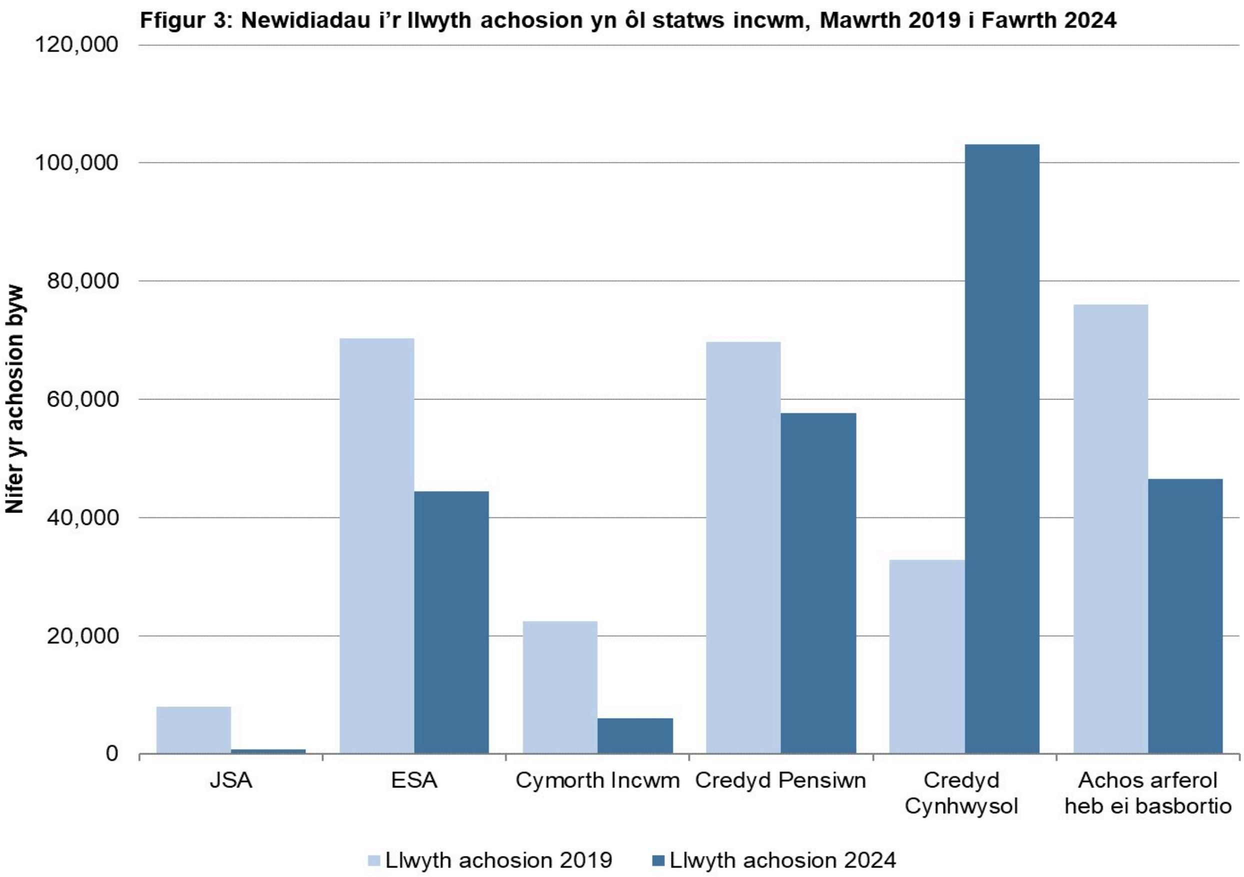

Y budd-daliadau pasbortio mwyaf cyffredin oedd ESA a Chredyd Pensiwn a oedd yn cyfrif am 40% o'r holl achosion CTR ledled Cymru.

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-gostyngiadaur-dreth-gyngor-adroddiad-blynyddol-2023-i-2024-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybodaeth am **hawlfraint**.

Mae Tabl A3 yn Atodiad A yn rhoi'r ffigurau ar gyfer y llwyth achosion gwirioneddol yn ôl statws incwm ac awdurdod lleol ar gyfer Mawrth 2024.

Effaith Credyd Cynhwysol ar Gynllun Gostyngiadau'r Dreth Gyngor

Erbyn mis Rhagfyr 2024 mae disgwyl y bydd Credyd Cynhwysol wedi disodli'r chwe budd-dal prawf modd oedran gweithio canlynol: Lwfans Ceisio Gwaith yn Seiliedig ar Incwm (JSA), Lwfans Cyflogaeth a Chymorth yn Seiliedig ar Incwm (ESA), Cymhorthdal Incwm, Budd-dal Tai, Credyd Treth Plant a Chredyd Treth Gwaith.

Rhaid i aelwydydd sy'n derbyn Credyd Cynhwysol wneud cais ar wahân am ostyngiad yn y dreth gyngor. Mae hyn yn wahanol i'r rhai a allai fod wedi cael eu hasesu o'r blaen ar gyfer gostyngiad yn y dreth gyngor fel rhan o'r broses o gael eu budd-daliadau pasbortio. Yn yr achosion hyn, nid oedd gofyniad i aelwydydd cymwys fod yn rhagweithiol o ran gwneud cais am ostyngiad yn y dreth gyngor.

Mae tystiolaeth anecdotaidd yn awgrymu bod y newid hwn yn y dull gweithredu yn effeithio ar y llwyth achosion cyffredinol ar gyfer Cynllun Gostyngiadau'r Dreth Gyngor yng Nghymru, wrth i aelwydydd a aeth drosodd i'r system Credyd Cynhwysol adael system Gostyngiadau'r Dreth Gyngor oherwydd diffyg ymwybyddiaeth am y dull newydd. Mae Credyd Cynhwysol hefyd yn effeithio ar gymhwysedd aelwydydd i gael gostyngiad yn y dreth gyngor, er enghraifft os oes gan aelwyd incwm uwch yn sgil Credyd Cynhwysol o'i gymharu â'i hincwm o'r blaen, efallai y bydd yn cael gostyngiad llai neu efallai na fydd yn bodloni'r meini prawf o gwbl ar gyfer cael gostyngiad.

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-gostyngiadaur-dreth-gyngor-adroddiad-blynyddol-2023-i-2024-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybodaeth am **hawlfraint**.

Gwnaethom gomisiynu asesiad manwl o effaith Credyd Cynhwysol ar y Cynllun Gostyngiadau yng Nghymru. Cyhoeddwyd yr **adroddiad terfynol** gan Policy in Practice ym mis Gorffennaf 2020.

Daw'r adroddiad i'r casgliad bod Credyd Cynhwysol yn newid sylweddol i'r system cymorth lles ar gyfer aelwydydd incwm isel. Mae'r adroddiad yn darparu tystiolaeth bod symud i Gredyd Cynhwysol yn cael effaith ar wytnwch aelwydydd a lefelau dyled preswylwyr incwm isel yng Nghymru.

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-gostyngiadaur-dreth-gyngor-adroddiad-blynyddol-2023-i-2024-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybodaeth am **hawlfraint**.

Llwyth achosion y CTRS yn ôl math o deulu

Ffigur 4: Llwyth achosion CTRS yn ôl math o deulu, Mawrth 2024

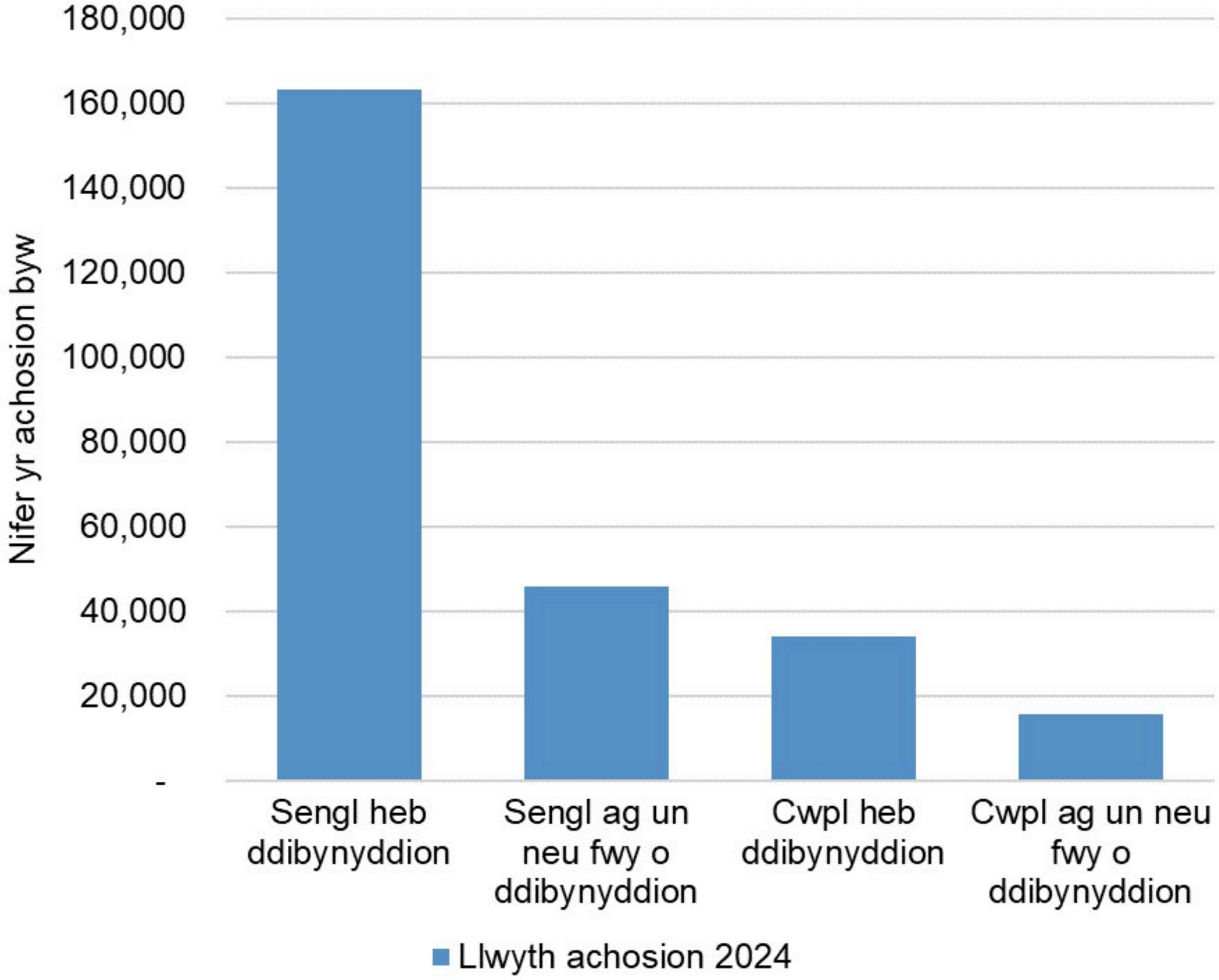

- Y categori mwyaf yw aelwydydd un oedolyn heb ddibynyddion. Roedd yr aelwydydd hyn (163,142) yn cyfrif am 63.1% o gyfanswm yr achosion ym

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-gostyngiadaur-dreth-gyngor-adroddiad-blynyddol-2023-i-2024-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybodaeth am **hawlfraint**.

mis Mawrth 2024.
- Mae nifer yr aelwydydd rhiant sengl (45,727) yn cyfrif am 17.7% o gyfanswm yr achosion ym mis Mawrth 2024.
- Mae nifer yr aelwydydd sy'n cynnwys cwpl heb ddibynyddion, 34,085, yn cyfrif am 13.2% o gyfanswm yr achosion ym mis Mawrth 2024.
- Mae nifer yr aelwydydd sy'n cynnwys cwpl a phlant dibynnol, 15,731 ym mis Mawrth 2024, yn cyfrif am 6.1% o gyfanswm yr achosion.
- Mae Tabl A4 yn Atodiad A yn rhoi'r ffigurau ar gyfer y llwyth achosion gwirioneddol yn ôl math o deulu ac awdurdod lleol ar gyfer mis Mawrth 2024.

Llwyth achosion y Cynllun Gostyngiadau yn ôl band y dreth gyngor

- Rhoddir pob annedd drethadwy mewn band treth gyngor yn dibynnu ar werth yr eiddo ar y farchnad ar 1 Ebrill 2003. Eiddo band A sydd â'r cyfraddau isaf o'r dreth gyngor ac eiddo band I sydd â'r cyfraddau uchaf (mae Band A- yn adlewyrchu cyfradd ostyngol ar gyfer eiddo a addaswyd ar gyfer pobl anabl).
- Yng Nghymru, roedd 85.1% o'r aelwydydd a oedd yn cael gostyngiad yn y dreth gyngor yn byw mewn eiddo ym mandiau A- i C ym mis Mawrth 2024. Gellir priodoli hyn yn rhannol i ddosbarthiad cyffredinol anheddau ar draws bandiau'r dreth gyngor yng Nghymru, gyda bron i dri chwarter yr holl anheddau trethadwy yng Nghymru ym mandiau A i D.

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-gostyngiadaur-dreth-gyngor-adroddiad-blynyddol-2023-i-2024-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybodaeth am **hawlfraint**.

Ffigur 5: Canran cyfanswm y llwyth achosion yn ôl band y dreth gyngor, Mawrth 2024

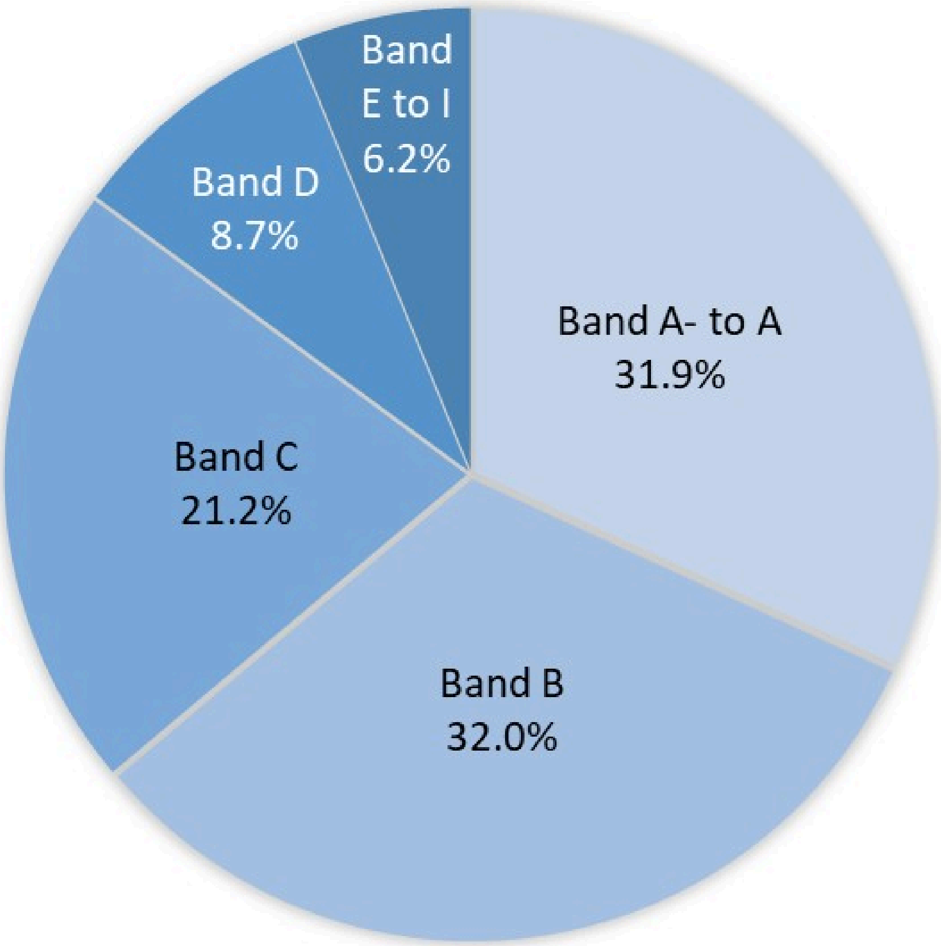

Yn Nhabl 9 gwelir canran llwyth achosion cyffredinol pob awdurdod lleol yn ôl bandiau'r dreth gyngor A i C, D ac E i I. Mae'n dangos y canlynol:

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-gostyngiadaur-dreth-gyngor-adroddiad-blynyddol-2023-i-2024-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybodaeth am **hawlfraint**.

- Ym Mlaenau Gwent, roedd 98.1% o aelwydydd y Cynllun Gostyngiadau mewn eiddo bandiau A i C, gyda 53 o aelwydydd (0.6%) yn unig ym mandiau E i I.
- I'r gwrthwyneb, yn Sir Fynwy, roedd 61.7% o aelwydydd sy'n cael gostyngiad yn y dreth gyngor mewn eiddo bandiau A i C, a 15% ym mandiau E i I.

Tabl 9: Canran y cyfanswm achosion yn ôl band y dreth gyngor, Mawrth 2024

Awdurdod lleol	% ym Mandiau A i C	% ym Mand D	% ym Mandiau E i I
Blaenau Gwent	98.1	1.2	0.6
Merthyr Tudful	97.5	1.5	0.9
Rhondda Cynon Taf	96.1	2.5	1.4
Castell-nedd Port Talbot	95.6	2.8	1.5
Torfaen	94.5	3.1	2.4
Caerffili	94.1	4.2	1.7
Abertawe	88.6	7.2	4.2

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.
Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-gostyngiadaur-dreth-gyngor-adroddiad-blynyddol-2023-i-2024-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.
Gwybodaeth am **hawlfraint**.

Awdurdod lleol	% ym Mandiau A i C	% ym Mand D	% ym Mandiau E i I
Casnewydd	88.0	7.8	4.1
Pen-y-bont ar Ogwr	87.7	7.6	4.7
Gwynedd	87.3	7.3	5.4
Wrecsam	86.5	7.5	6.1
Sir Gaerfyrddin	85.8	7.5	6.7
Sir Ddinbych	84.9	9.2	5.9
Ynys Môn	84.8	8.3	6.8
Sir y Fflint	82.2	9.5	8.3
Conwy	81.3	11.7	7.0
Sir Benfro	81.4	10.2	8.3
Powys	76.3	9.9	13.8
Bro Morgannwg	71.4	16.8	11.8

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.
Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-gostyngiadaur-dreth-gyngor-adroddiad-blynyddol-2023-i-2024-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.
Gwybodaeth am **hawlfraint**.

Awdurdod lleol	% ym Mandiau A i C	% ym Mand D	% ym Mandiau E i I
Ceredigion	70.5	15.8	13.6
Caerdydd	67.2	19.9	12.8
Sir Fynwy	61.7	23.4	15.0

Ffynhonnell: Datatank Connect

Mae Ffigur 6 yn dangos cyfran yr holl anheddau trethadwy sy'n cael gostyngiad yn y dreth gyngor yn ôl band y dreth gyngor. Band A sydd â'r gyfran uchaf o anheddau sy'n cael gostyngiad yn y dreth gyngor, sef 40.6%. Bandiau E i I sydd â’r gyfran isaf o anheddau sy'n cael gostyngiad, sef 4.2%.

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-gostyngiadaur-dreth-gyngor-adroddiad-blynyddol-2023-i-2024-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybodaeth am **hawlfraint**.

Ffigur 6: Cyfran yr aelwydydd CTR yn ôl band y dreth gyngor, Mawrth 2024

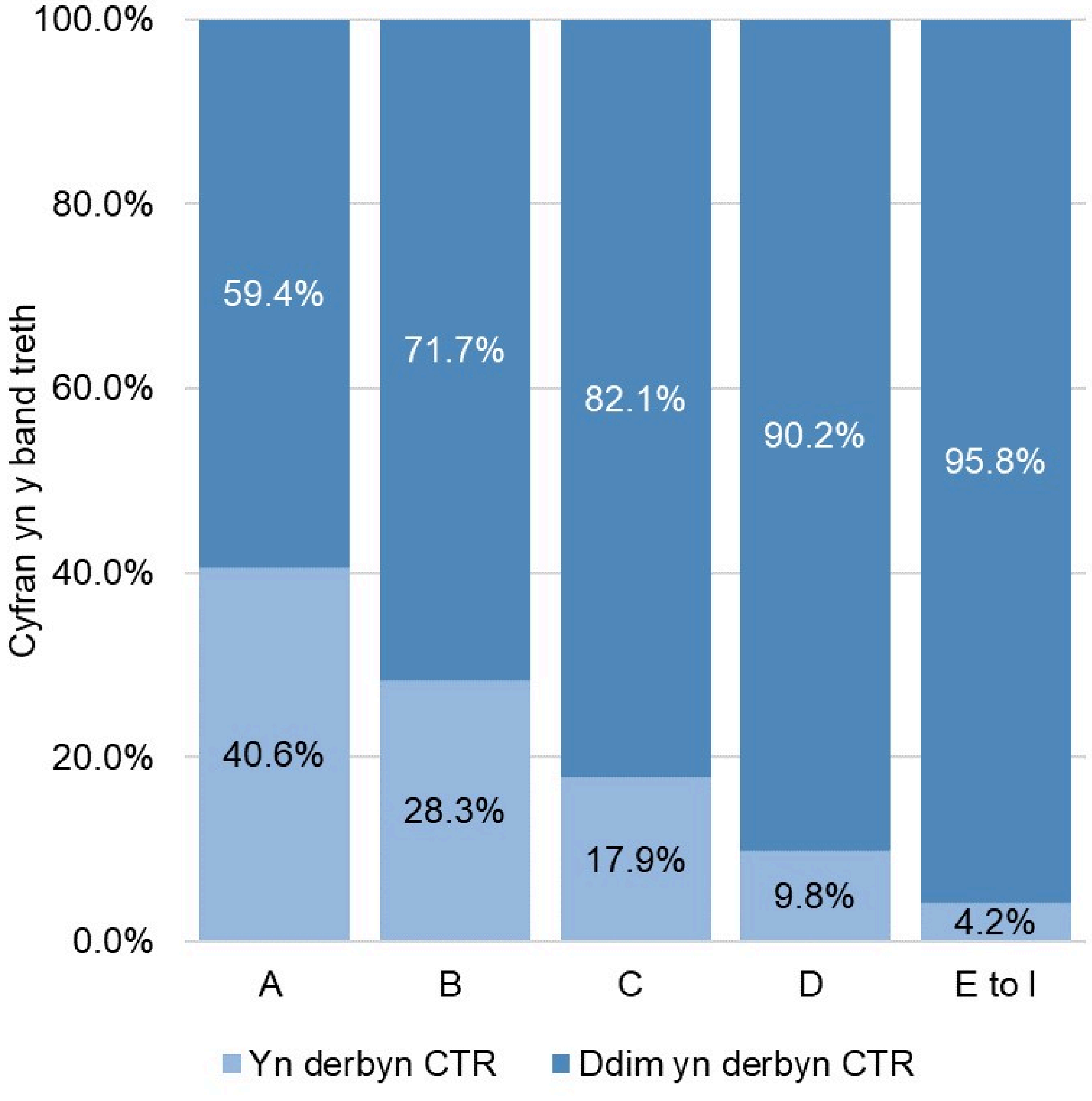

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-gostyngiadaur-dreth-gyngor-adroddiad-blynyddol-2023-i-2024-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybodaeth am **hawlfraint**.

Mae Tabl A5 yn Atodiad A yn rhoi’r ffigurau ar gyfer cyfran yr aelwydydd sy'n cael gostyngiad yn y dreth gyngor yn ôl awdurdod lleol a band y dreth gyngor ym mis Mawrth 2024.

Meysydd disgresiwn lleol

O dan Reoliadau Cynllun Gostyngiadau’r Dreth Gyngor, rhaid i bob awdurdod lleol yng Nghymru fabwysiadu ei gynllun ei hun ar gyfer y flwyddyn ariannol sydd i ddod erbyn 31 Ionawr. Mae’r cynlluniau hyn, yn seiliedig ar y gofynion cenedlaethol, yn cynnwys meysydd o ddisgresiwn lleol er mwyn i'r awdurdodau allu cymryd anghenion a blaenoriaethau eu hardal leol i ystyriaeth. Mae pob awdurdod wedi mabwysiadu cynllun, ond os byddai unrhyw un ohonynt yn methu â gwneud hynny, byddai’r cynllun cenedlaethol diofyn yn cael ei orfodi i sicrhau bod aelwydydd cymwys yn dal i gael cymorth ariannol i gyflawni eu hatebolrwydd i dalu'r dreth gyngor.

Dyma’r meysydd disgresiwn lleol lle gall awdurdod lleol ddewis cyflwyno darpariaethau mwy hael na’r gofynion sylfaenol yn y rheoliadau:

- Cyfnod gostyngiad estynedig: gall awdurdodau lleol gynyddu’r cyfnod lle bydd gan ymgeiswyr hawl i barhau i gael gostyngiad mewn rhai amgylchiadau, y tu hwnt i’r cyfnod safonol o bedair wythnos.
- Ôl-ddyddio ceisiadau: gall awdurdodau lleol ôl-ddyddio ceisiadau am ostyngiadau y tu hwnt i’r cyfnod safonol o dri mis.
- Pensiwn Anabledd Rhyfel a Phensiwn Rhyfel Gweddw: gall awdurdodau lleol ddiystyru mwy na’r swm statudol o £10 a gafwyd mewn perthynas â’r

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.
Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-gostyngiadaur-dreth-gyngor-adroddiad-blynyddol-2023-i-2024-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.
Gwybodaeth am **hawlfraint**.

pensiynau hyn wrth gyfrifo incwm.

Ceir manylion cynllun pob awdurdod lleol ar eu gwefannau unigol.

Apelio

Tribiwnlys Prisio Cymru

Ers i Gynllun Gostyngiadau’r Dreth Gyngor gael ei gyflwyno ar 1 Ebrill 2013, Tribiwnlys Prisio Cymru sydd wedi bod yn gyfrifol am wrando ar apeliadau sy’n deillio o’r penderfyniadau ar Gynllun Gostyngiadau’r Dreth Gyngor. Caiff unigolion sy’n talu’r dreth gyngor gyflwyno apêl, dim ond ar ôl codi cwyn yn uniongyrchol gyda'u hawdurdod lleol.

Mae Tabl 6 yn dangos canlyniad apeliadau Cynllun Gostyngiadau’r Dreth Gyngor a gyflwynwyd i Dribiwnlys Prisio Cymru yn y flwyddyn ariannol o fis Ebrill 2023 i fis Mawrth 2024. Daeth 26 apêl i law a chafodd 23 eu dwyn ymlaen o'r flwyddyn ariannol flaenorol.

Cafodd 11 achos eu setlo cyn gwrandawiad panel y tribiwnlys. Fel arfer, mae canlyniadau’r achosion hyn yn mynd o blaid yr apelydd, gan fod awdurdod wedi ailystyried ei benderfyniad cychwynnol ar ôl cael tystiolaeth ychwanegol ynghylch hawliad yr apelydd. Ar ddiwedd mis Mawrth 2024, roedd 21 o achosion heb eu cwblhau eto.

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.
Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-gostyngiadaur-dreth-gyngor-adroddiad-blynyddol-2023-i-2024-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.
Gwybodaeth am **hawlfraint**.

Tabl 10: Apeliadau i Dribiwnlys Prisio Cymru rhwng mis Ebrill 2023 a mis Mawrth 2024

Wedi dod i law	Wedi'u dwyn ymlaen o'r cyfnod blaenorol	Wedi'u setlo cyn gwrandawiad y tribiwnlys	Wedi'u penderfynu gan y tribiwnlys	Dileu	Wedi'u dwyn ymlaen i'r cyfnod nesaf
26	23	11	17	0	21

Efallai na fydd y ddogfen hon yn hollol hygyrch.
Drllenwch ein **datganiad hygyrchedd** i gael rhagor o wybodaeth.

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.
Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-gostyngiadaur-dreth-gyngor-adroddiad-blynyddol-2023-i-2024-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.
Gwybodaeth am **hawlfraint**.